

A megbékélés kulcsa: az igazmondás

A trianon szindróma

2009 július 26. és július 30. között rendezték meg Franciaországban, a La Salette-i Miasszonyunk kolostor dísztermében « Az európai nemzetek megbékélésének útjai » című, francia nyelvű konferencia-sorozat 4. ülészakát, amelyen a magyar nemzetet ért sérelmekről tanácskoztak. A vitaindító előadás megtartására Kocsis Istvánt kérték fel.

Alább az író-történész előadásának magyarnyelvű eredetijét közöljük.

Dr. KOCSIS ISTVÁN

Drámai bejelentéssel kezdem: a Kárpát-medencében minden előrejelzés ellenére erősödik a gyűlölködés szelleme. Pedig Magyarország szomszédai közül már nemcsak Ausztria, hanem Szlovákia és Románia is tagja az Európai Uniónak.

És kérdezheljük: ha nincsenek politikai okai a gyűlölködésnek, akkor miért erősödik a gyűlölködés szelleme?

Nehéz erre válaszolni, miképpen arra is, hogy miért kell hazudni a történelemkönyvekben, ha nincs már politikai oka a történelemhamisításnak sem....

Természetesen változott a magyar-román és a magyar-szlovák viszony a rendszerváltozás óta eltelt két évtizedben, majd az Európai Unióba való belépés után is. Nem lehetne ma parancsszóval betelepíteni több százezer román lakost az erdélyi magyar városokba (például Kolozsvárra) és a szlovákiai magyar városokba (például Kassára), hogy e városokban kisebbségbe kerüljön a magyarság, de a román és a szlovák politika újfajta módszerekkel sorvaszlja a világháborúk utáni döntésekkel Magyarországtól elvett területek magyarsága létfeltételeit.

Azok, akik egy nemzeti közösség létfeltételeit elsorvasztják, mit is cselekszenek tulajdonképpen? Népiertást hajtanak végre. Ehhez persze nincs joguk, ezért nem is nevezik nevén.

Magas rangú román politikusok mindazonáltal majdnem nevén nevezik az utóbbi időben. Kényszerhelyzetben, mert válaszolniuk kell arra, miért nem támogatják az erdélyi magyarok olyan törekvéseit, amelyek nemzeti közösségként való megmaradásukat szolgálják. A majdnem színmagyar Székelyföld lakossága például kinyilvánítja óhaját, hogy élni szeretne azon jagokkal, amelyek az egy tömbben (egy nagy területen többséget alkotva) élő történelmi nemzetiségeket vitathatatlanul megilletik Nyugat-, illetve Észak-Európában. Mint például a svédeket Finnországban, a déltiroli osztrákokat Olaszországban, a katalánokat Spanyolországban stb. Az autonómiáról van szó, arról az autonómiáról, amely intézményes feltétele a székelyföldi magyarság megmaradásának. A román vezető politikusok szerint a székelységnek nincs joga az autonómiához, mert Székelyföld autonómiája összeférhetetlen a román alkotmány első paragrafusával.

Mit jelent ez? Valóban van a román alkotmánynak egy olyan paragrafusa, amely tiltja a székelyföldi magyarság megmaradása feltételeinek a megteremtését?

Akármennyire hihetetlen, de van.

A veszedelmes, de ártatlannak látszó paragrafus nem az, ami, hanem ellenkezője is annak, mint ami, és a következő szavakból áll: *„Románia (azaz a Trianonban létrehozott harmadik, sok nemzetiségű birodalom) szuverén és független, egységes és osztatlan nemzetállam. „*

Ártatlan lenne ez a paragrafus, ha Romániában egységes nemzetállamról beszélvén politikai nemzetre gondolnának, és annak fogalmát helyesen értelmeznék.

Ahogy például a történelmi Magyarországon az 1868-as magyarországi nemzetiségi törvény vitáján a legtekintélyesebb magyar politikus, Deák Ferenc értelmezte.

Sajnos nincs most idő ezt bemutatni a maga bonyolultságában, de annyit elmondok, hogy azt a következtetést vont le a politikai magyar nemzet értelmezése során, hogy a nemzetiségeket egyenrangúsítani kell, s ennek alapján nemcsak elismerte az anyanyelvű oktatás jogát a nemzetiségi iskolákban, de nem tartotta szükségesnek kötelezővé tenni a magyar nyelvnek mint tantárgynak az oktatását sem.

Legalább két dolgot beleért a politikai nemzet fogalmába:

A magyar politikai nemzetnek a magyar nemzetiség is ugyanolyan tagja, mint a többi nemzetiség; a többi nemzetiségnek pedig mint a magyar politikai nemzet tagjainak biztosítani kell megmaradásuk és fejlődésük feltételeit.

És egyre nőtt a magyar királyságban a nemzetiségi iskolák száma a nemzetiségi törvény alapján.

(Igaz, 1879-ben a magyar országgyűlés olyan törvényt fogad et mely bevezeti a magyar nyelvnek mint tantárgynak az oktatását. A törvény előterjesztője arra hivatkozott, hogy az állam nyelv oktatása minden jelentősebb európai államban kötelező, s nem Magyarország Európában az egyetlen soknemzetiségű állam.)

A román alkotmány 1. paragrafusának helyes értelmezése ez lenne (ha a román politika is tekintetbe venné a politikai nemzet fogalmát): Románia úgy egységes nemzetállam, hogy a nemzetiségek létfeltételei szabadon kibontakozhatnak: állami egyetemhez is joguk van, autonómiához is...

De úgy látszik, Romániában nem szabad helyesen értelmezni a politikai nemzet fogalmát, azaz úgy kell értelmezni, mintha a politikai nemzet azonos lenne az etnikai-nyelvi nemzettel.

És ha úgy értelmezik, akkor le is lehet vonni olyan következtetéseket, hogy Székelyföldnek nem lehet autonómiája, s hogy amikor a Székelyföld autonómia státútumának megfogalmazói le merték írni, hogy *"Székelyföldön a magyar nyelv egyenrangú az állam hivatalos nyelvével"*, akkor a román politikusok a politikai nemzet fogalmának sajátos román értelmezése alapján ki is jelenthették, hogy a székelyek képviselői megsértették az alkotmány 1. paragrafusát, hisz meg merték fogalmazni, hogy nem akarnak elrománosodni, nem óhajtanak a román etnikai nemzet tagjává válni.

A politikai nemzet fogalma sajátosan román értelmezésének másik következménye, hogy a vezető román politikusok némelyike szemrebbenés nélkül állíthatja, hogy nem lehet újra megnyitni a kolozsvári állami magyar egyetem kapuit, mert azt is tiltja az alkotmány első paragrafusa.

Az összefüggés a magyar egyetem újraindítása és az alkotmány 1. paragrafusa között nyilvánvaló, hiszen az alkotmány 1. paragrafusa csak tilthatja a kolozsvári magyar egyetem újraindítását, ha a politikai nemzet fogalmát valóban behelyettesítik az etnikai-nyelvi nemzet fogalmával.

De ha ez így van, akkor az alkotmány 1. paragrafusa valóban kötelezővé teszi az erdélyi magyarság teljes felszámolását.

A román alkotmány első paragrafusa valóban felszólítás az etnikai tisztogatásra, és román politikus mégis mer hivatkozni rá? - ámuldozhatunk. - Igen, e paragrafus a legcinikusabb felszólítás az etnikai tisztogatásra, és mégis hivatkoznak rá. És így értelmezik: Romániában mindenki román, aki nem az, annak azzá

kell válnia. Az egyetem példájánál maradva, fogalmazzuk meg következményként: ha lesz állami magyar egyetem, az erdélyi magyarság nem kényszerül románná válni vagy kivándorolni, következésképp alkotmányosértő a magyar egyetem újraindítása.

Ha a politikai nemzet fogalmát helyesen értelmeznék Romániában is, akkor ott is ugyanolyan következtetéseket vonnának le a nemzetiségek megmaradásának érdekében, mint annak idején a történelmi Magyarországon vagy több mai soknemzetiségű államban, és mondhatnák: a román politikai nemzetben a román nemzetiség a legnagyobb ugyan lélekszámra, de csak egy a többi között, s a többiek saját nyelvükkel, kultúrájukkal, autonómiájukkal tagjai a politikai nemzetnek. De ha a politikai nemzetet Romániában "összetéveszthetik" az etnikai-nyelvi nemzettel, akkor csak a román etnikai-nyelvi nemzet megmaradásának maradhatnak meg a feltételei. ..

Mi a helyes megoldás? Megsemmisíteni több mint másfél millió magyar létfeltételeit, vagy módosítani az alkotmány első paragrafusát? felülbírálható-e, módosítható-e egy alkotmány - vagy csak alkotmányértelmezés? -, amely népirtást rendel el, illetve amely tiltja a népirtás megakadályozást? A kérdés, remélem, költői. ..

Eddig csak a romániai helyzettel foglalkoztam. Pedig nem jobb a helyzet Szerbiában sem, Szlovákiában sem, pedig utóbbi már tagja az Európai Uniónak. Szlovákiában például éppen mi történik?

Újabb nyelvörvényt alkottak, mely igen kiméletlenül korlátozza a szlovákiai magyarságot anyanyelve használatában. Szlovákia is tagja most az Európai Uniónak, Magyarország is, de ez a szlovák politikusok számára az egyik legfontosabb kérdés. Meg az, hogy a szlovák állam meg tudja akadályozni, hogy a szlovákiai magyar katolikusoknak magyar püspökük legyen... És a szlovák katolikus egyháznak is mintha az lenne ma a legfőbb törekvése, hogy ne csak püspökük ne legyen a magyaroknak, de papjaik se... Legalább jobban megismerik a magyar hívők az állam nyelvét, ha a szentbeszéd szlovákul hangzik el. Mi ez? A gyűlöletszítás és a népirtás támogatása az egyházakban is teret hódít?

Mentségükre felhozhatnánk, hogy romániai példát követnek, hisz a moldvai (kelet-romániai) magyarok (csángók) is csak román nyelvű szentbeszédet hallgathatnak. Igaz, már több évszázada... És a módszer eredményesnek bizonyult: a moldvai magyaroknak (a híres moldvai városok alapítóinak) több, mint 90 %-a elrománosodott már.

Bizonyítja ezt Bandinus érsek híres Jelentése. Bandinus érsek a Szentszék küldöttként érkezik Moldvába, és a Szentszéknek írja azt a jelentését, amelyből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a magyarok valamikor - valószínűleg a XIII. század második felétől a XV. század végéig - többségben voltak Moldvában, s amely a moldvai magyarság megfogyatkozásának rejtélyéről is sokat elárul. Az 1646. évi Jelentés bizony nem kis meglepetésekkel szolgál

olvasójának! Olyan magyar alapítású (egykor magyar lakosságú) moldvai városokról ír, amelyekben még a XVII. század közepén is sok magyar él. (Tulajdonképpen a régi magyar helységek románosodási folyamatának az utolsó előtti szakaszát mutatja be mint népesedéstörténeti szempontból – elfogulatlan szemtanú.)

A Bandinus érsek által bemutatott egykori moldvai magyar városok közül a legjelentősebbek: Iasi (a korabeli főváros, mely magyarul Jaszvasar, vlachul las, latinul lassium vagy lassium), Suceava (a hajdani fejedelmi székhely; az érseknél Sucsavia), Bákó (nála Bacovia), Husi (Bandinusnál még Hus), Vaslui (nála még Vaslo), Bárlad (nála: Barlad), Tecuci (nála még Takucs), Tatros, Siret (az érsek emlékiratában magyarul Seredvasar, románul Seredest), valamint Hirlau (nála: Herlo).

(Kérdezzük: a román történészeknek miért nem szabad arról írniuk, hogy a moldvai románság igen nagy százaléka magyar eredetű? Hogy ne derüljön ki, hogy rokon nép gyűtől rokon népet? A Bandinus érsek Jelentésének a népszerűsítése szerintünk a megbékélést szolgálja.)

Beszéljünk egy jó szándékú mai törekvésről is: időnként összegyűlnek a magyar, román, szlovák és szerb történészek, és arról tanácskoznak, miképpen lehetne olyan történelemkönyvet írni, amely a megbékélést és nem a gyűlöletstítást szolgálja, de a gyönyörű bevezetés után ők is arról kezdenek beszélni, hogy melyek azok a hazugságok, amelyeket mindenkinek el kell fogadni. Tapintatból, politikából?

Miért nem lehet kijelenteni, hogy írjunk igazmondó történelemkönyveket? Nem lehet egyelőre kimondani. Kimondását megakadályozza az a rejtélyes trianoni pszichózis, melyről feltétlenül szólnunk kell. De beszéljünk előbb a történelemhamisítás kényszeréről.

A szlovák történészek a szlovák őstörténet meghamisítását és a későbbi szlovák történelem meghamisítását alárendelték a pánszláv törekvéseknek, a pánszláv irredentának. (Szlovákia az 1920. évi trianoni döntésig folyamatosan a Magyar Királyság része.) Ma alárendelik egy leplezett nemzeti célnak: a magyarság asszimilálása vagy kiűldözése céljának.

A román történelemhamisítást a román történészek előbb a román nemzetiségi mozgalom céljainak, majd a Magyarország területi egysége megbontásáért küzdő román irredentának rendelték alá. Utóbbiról szólva nagyon érdekes példát hozhatunk fel. A XIX. század második feléig a román nemzetiségi mozgalom a római-román kontinuitásra hivatkozik, a XIX. század második felében ennek helyét elfoglalja a dákoromán kontinuitás. Miért? Az ókort bemutató történelemkönyvek térképmellékletei miatt. A traianusi Dacia (itt éltek a rómaiak) térképe nagyon kicsi területet ábrázolt, a Burebista-kori Nagy-Dacia térképe viszont nagyon nagyot. Hát melyik térképre érdemes hivatkoznia egy irredenta mozgalomnak? Természetesen a nagyobbra. És "befogadták" a dákokat a románok legfontosabb őseinek. (Ma a román történelemhamisítást is

- miképpen a szlovákok - a leplezett nemzeti célnak: a magyarság asszimilálása vagy kiűzése céljának rendelik alá.)

A különös az, hogy miközben a román és szlovák történészek így hamisítanak – nemzetük őshonoságát bizonygatván a Kárpát-medencében, azaz a történelmi Magyarország területén -, nem tudják bemutatni egyetlen bizonyítékát sem annak, hogy elődeik a XIII. század előtt is a Kárpát-medencében éltek.

De a román, szlovák és szerb történészek meghamisítják a középkori, újkori és a legújabb kori történelmet is. Kitalálják, hogy a magyarok az ő nemzetiségüket a legkegyetlenebb módon elnyomták... Az ellentmondásoktól sem riadnak vissza: az erdélyi románok elődeinek többsége a XVII-XVIII. században vándorolt be a Magyar Királyság területére, de elnyomatásuk e XVII-XVIII. századi bevándorlóknak a történelemkönyvek szerint rettenetes volt új hazájukban betelepülésük előtt ötszáz esztendővel is.

Komikus ugyan, ahogyan a román vagy szlovák történészek a középkori és újkori magyar felkeléseket, lázadásokat (elsősorban parasztlázadásokat) elrománosítják vagy elszlovákosítják (a románok például Dózsa Györgyöt, az 1514. évi magyar parasztfelkelés vezérét Gheorghe Doja néven románoknak is nyilvánították), de nincs kedvünk ezen nevetni, hisz tudjuk, hogy nemzetiségi ellentéteket akarnak találni olyan korokban, amelyekben nemzetiségi elnyomás még nem lehetett. . .

Még nagyobb ellentmondás, hogy kijelentik, a Magyar Királyság legkeletibb tartománya, Erdély 1526-tól 1848-ig nem volt a magyarok tartománya - nem véve tekintetbe még azt sem, amit mindenki tud: hogy ez időszakban itt előbb az erdélyi magyar fejedelmek, majd a Habsburg-házi magyar királyok uralkodtak-, de a "magyartalanított" tartományról szóló további fejezetekben arról írnak, miképpen nyomták el itt a románokat a magyarok.

A román történészek, hogy azt állíthassák, hogy Mihai Viteazul moldvai és havaselvi vajda a XVI-XVII. század fordulóján Erdélynek a két román vajdasághoz való csatolásával már megteremtett egy Nagy-Romániát, "elfelejtik" megnézni, hogy az okJevélekben Mihai Viteazul önmagát a magyar király erdélyi kormányzójának nevezi.

Legjobban talán az 1848-49. évi forradalom időszakát hamisítják meg. (Ekkor a magyarországi román és szerb felkelők a Habsburg-házzal szövetségben küzdöttek a Magyarország függetlenségéért küzdő magyar honvédség ellen.)

1848-49-ben a szerbek és a románok gyilkos indulattal támadtak a magyarságra... Miért? Mert jó sokat ittak a méregből... A magyarországi nemzetiségek elvakult vezetői felidéztek a hamis mítoszokat, amelyekből könnyűszerrel elő lehet varázsolni a magyarellenes gyűlölködés szellemét, a magyarságirtó Indulatokat... Csecsemőket, aggokat, nőket sem kíméltek, hisz a meghamisított múltból táplálkozó mítoszok azt sugal-

mazták nekik, hogy megszeghetnek minden törvényt, még a tizparancsolatot is.

Abbahagyom a történelemhamisítás példáinak felsorolását.

Különösnek tetsző megjegyzéssel folytatom előadásomat:

A szlovák, román és szerb történészek nemzetük érdekében hamisítanak - legalábbis ezt hiszik -, de egészen más érdekek határozzák meg a magyar történelemhamisítást. (Nyomban megjegyzem: másféle ugyan az ún. mérvadó magyar történészek elvi álláspontja, mint a szomszéd népek történészeié, de akármennyire jó szándékúnak tűnik történelemhamisításuk, az bizony nem kevésbé káros.)

A magyar történészek megoldása: igazodni kell az európai történelemhamisítás (a II. világháború után elsősorban a szomszéd országok történelemhamisítása) hazugságaihoz — a megbékélés reményében. Akármennyire hihetetlen, de ez már több, mint kétszáz esztendeje így van. A magyar történelemhamisítás különleges körülmények között kezdődött. A magyar történelemnek 1526-tól 1918-ig tartó ún.

Habsburg-korszakában. Ekkor a Magyar Királyság

perszonálunióban élt együtt előbb a Német-római Birodalommal, majd az Osztrák Császársággal, és a közös uralkodó gyakran fordult szembe a magyar nemzet érdekeivel.

Méltóképpen védték ekkor Magyarországot a magyar törvények, a magyar alkotmány, elsősorban a királyi hatalmat korlátozó Szent Korona tana, mégis megszülethetett az a fajta történelemhamisítás, amilyennel sehol másutt nem találkozunk: a magyar öntudatot romboló magyarországi történelemhamisítás...

Különösképpen vallotta ezt be egy magyar miniszterelnök, *Trefort Ágoston* a XIX. század második felében: *„tisztel. i az Igazságot”* jelentette ki a magyar történészek egyik tanácskozásán -, *de mint miniszter az ország érdekeit nézi, és ezért a külső tekintély szemponjából az előnyösebb, ha azt mondják — akár igaz, akár hamis -, ami harmonikusan illeszkedik ahhoz, amit a nyugatiak, elsősorban a németek állítanak — akár Igaz, amit állítanak, akár nem - s a kormánya jövőben csakis a tudomány ama képviselőit fogja támogatni, akik ezt tiszteletben tartják.*

A magyar történelemtudománynak a szomszédos országok történelemtudományával szembeni alárendelt helyzetéről egy humoros történetet mondok el:

Az 1907. évi Apponyi-féle iskolatörvényről, a híres *Lex Apponyról* manapság rengeteg hajmeresztően téves „megítélést” olvashatunk mind a román, szerb, szlovák, mind a magyar szakirodalomban, de még a napisajtóban is, és még azt sem nehéz megállapítanunk, hogy megítélői az eredeti törvényt nem is olvasták.

Román, szerb, szlovák közírók igen gyakran leírják, hogy ha mindent képesek lennének megbocsátani a magyaroknak, az 1907 -es Lex Apponyit akkor se. És bizony igen igazságtalan e cselekedetük, mert az a Lex

Apponyi, amelyet nem tudnak megbocsátani a századforduló magyar parlamentjének, az bizony a valóságban Lex **Angheliescu**. Ugyanis egy Constantin Angheliescu nevű román oktatásügyi miniszter találta ki másfél évtizeddel a valódi Lex Apponyi megszületése után...

A Lex Apponyi tanulmányozójának először is e rejtélyt kell megfejtenie: hogyan lett a Lex Angheliescuból Lex Apponyi. Nem fogja megbánni, hogy foglalkozik vele: a XX. század első felének egyik legügyesebb politikai szélhámosságával ismerkedhetik meg.

Történt, hogy Angheliescunak mint román oktatásügyi miniszternek igazolnia kellett a Népszövetség előtt a húszas évek közepén, hogy az erdélyi magyar iskolákban miért kötelező Románia földrajzát, történelmét és alkotmányát románul tanulni. Talpraesetten válaszolt. Így: *"Apponyi grófnak 1907-es törvényei szintén arra törekedtek, hogy az állami fizetésrendezés útján tönkretegyék a román oktatást. Abban az esetben, ha a román iskolák elfogadták ezt az állami pénzsegélyt, bánnilyen csekély volt is az, kötelesek voltak nemcsak Magyarország történelmét, földrajzát és alkotmánytanát, hanem a számtant is, továbbá az általános földrajzot és történelmet is (azaz a magyar nyelvel együtt 7 tantárgyat) magyarul tanítani."* Vannak ebben a mentegetőző iratban más figyelemre méltó megállapítások is. Ilyenek: *"Ami a román nyelven tanítandó tantárgyakat illeti, megjegyzendő, hogy a magyar uralom alatt 5 tantárggyal szemben a román uralom alatt csak 3 kötelező (mellőzve a számtant és az alkotmánytan), és csak az ország földrajzát és történelmét tanítják román nyelven, míg az általános földrajzot és történelmet a kisebbség nyelvén tanítják."* E két idézetben csak az hazugság, hogy az 1907-es Apponyiféle oktatási törvény előírja, hogy az Angheliescu-memorandumban felsorolt tantárgyakat magyarul kell tanítani (másról szól a törvény, nem erről), az viszont már igazság, hogy az 1925-ös Angheliescu-féle oktatási törvény előírja, hogy az emlegetett tantárgyakat a Romániához kerülit területeken levő magyar iskolákban románul kell tanítani.

És Angheliescu példátlan merészségének – és tegyük hozzá: leleményességének – nem marad el méltó" jutalma: a Népszövetség határtalanul jóhiszemű és határtalanul hiszékeny – vagy inkább határtalanul felületes? – főtisztviselői nemcsak felmentik őt, de áldásukat adják a románosító iskolapolitikájára, ily szép szavakkal *"a román konnány magyarázataival kiegészített végleges szöveg olyan tennészetűnek tűnik, hogy megnyugtathatja a panaszosokat"*.

Angheliescu valóban leleményesen hamisít: a tanterv (illetve a tankönyv, mely román iskolában természetesen nem magyar nyelvű) engedélyeztetésének a kötelezettségét felcseréli a magyar nyelv használatának a kötelezettségévé. Ahol az van az eredetiben, hogy tanterv szerint vagy engedélyezett tankönyvből, ő következetesen és céltudatosan azt írja, hogy magyarul.

És a magyar történeszek nem tiltakoznak.

Szólni fogunk majd arról, miképpen győzhető le a gyűlölködés szelleme, miképpen teremthetők meg a megbékélés feltétel ei, de előbb vegyük tekintetbe a megoldásnak egy régi módját:

1734-ig nincs nemzetiségi ellentét a történelmi Magyarországon... Figyelmébe ajánlom a kérdés tanulmányozóinak a Szent Korona tanát (érvényben volt, és meghatározta a magyarországi politikai, társadalmi és magánéletet a késő-középkortól 1944-ig), mely feloldotta a nemzetiségi ellentétet, azaz hosszú ideig lehetetlenné tette, hogy a nemzetiségi ellentét kialakuljon...

A maga bonyolultságában kellene bemutatnunk e különös közjogi tant, mert nem könnyű megértetni, desajnos erre most nincs időnk. (Mellékelünk egy könyvecskét, mely rövid összefoglalása Szent Korona misztériuma és tana kérdésköreinek, mert ennek végén szerepel egy angol nyelvű összegezés is.)

Legfontosabb kérdése e tannak: a magyar közjogban a király rangban és hatáskörben nem első, hanem második személy, mert a királynak felettese van, a Szent Korona – jogi személyként, a magyar államhatalom legmagasabb rangú alanyaként.

A Szent Koronát mint jogi személyt a hatalom teljessége illeti, tagjainak (a király és a politikai nemzet) egyike sem törhet a Szent Korona egész hatalmára, azaz teljhatalomra. Ezért legfőbb garanciája a Szent Korona a hatalommegosztás véglegességének (itt nyilván nem a hatalommegosztás modom elvéről van szó, hanem arról, hogy a hatalomból miképpen részesedik a király és a nemzet), az alkotmányosság megtartásának. Senki és semmi nem egyenrangú vele: a királya maga korlátozott hatalmát csak addig tarthatja meg, amíg nem fordul szembe a főhatalom alanyával, a Szent Koronával.

E különös közjogi tan oldotta fel hosszú ideig a magyar nemzet és a nemzetiségek ellentétét is. Miképpen? Elsősorban azzal, hogy a Szentkorona-tagság köz.. jogi fogalma nem ismerte a nemzetiség szerinti megkülönböztetést.

Mi is a Szentkorona-tagság? A Szent Korona tana nemcsak közjogi absztrakció – az államhatalom alanya –, hanem élő organizmus. Test, melynek részei, tagjai vannak. Tagjai mindazok, akik részesei a törvényhozó és végrehajtó hatalomnak a történelmi magyar államban: a király és a politikai magyar nemzet: 1848-ig a nemesség (nemzetiségre és felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül), 1848, illetve 1867 után (származásra, felekezeti hovatartozásra és nemzetiségre való tekintet nélkül) az ország minden szavazó polgára.

A Szent Korona tanának köszönhetően tudott hosszú ideig békességben megfémi egymás mellett a magyar királyságban a magyar nemzet a nemzetiségekkel.

De hogy mit jelentett kikerülni a Szent Korona védőboltozata alól, azt leghitelesebben az egykori Magyarország-ellenes irredenta vezetőinek Trianon utáni

nyilatkozataiból tudjuk meg. Érdemes megismerkednünk nyilatkozataikkal: azokéval, akik diadalittasan ünneplik Trianont. aztán kijózanodván, felismerik azt is, hogy mit veszítettek.

A román Alexandru Vaida-Voevodéival például. Ő kérlelhetetlen irredenta volt annak idején, de 1923ban a következőket nyilatkozta: « *Magyarországon kezünkben volt a törvények védőpajzsa: a törvények számunkra is törvények voltak.* »

Mondottuk: Immár semmiféle politikai oka nem lenne a történelemhamisításhoz való ragaszkodásnak. Szlovákia és Románia is, Magyarország is az Európai Unió tagjai. Jöhetne hát az igazmondás ideje. Az igazmondó történelemkönyvek megírásának ideje.

De nem jöhet. Gátolja egy különös pszichózis, a felfoghatatlan módon máig élő, és - még felfoghatatlanabb módon - egyre erősödő trianoni pszichózis.

De ne szóljunk még erről a különleges betegségről, mely annyi drámai helyzet okozója.

Előbb másról szólok:

Tapasztalatból tudom, hogy milyen nehéz megérteni a nyugat-európaiaknak - pl. egy franciának vagy egy angolnak vagy egy spanyolnak - a Kárpát-medencei drámai helyzeteket.

Ezért azoknak a nyugat-európaiaknak az élményeiről számolok be, akik elindultak Kolozsvárra, Erdély legfontosabb városába tanulmányútra, mert úgy hallották, hogy ott rendkívüli élményben lesz részük: megismerhetik a város multikulturális egyetemét.

Egyikük megszakitotta útját Budapesten, és így lelkesedett úljának céljáról beszélvén:

- Nincs csodálatosabb dolog egy multikulturális egyetemenél! Két éve készülődöm az útra, és két éve tanulok magyarul és románul...

- Ő, boldogulnál te francia és angol tudásoddal a kolozsvári professzorok társaságában...

- Ezt gesztusnak szánom! úgy is mondhatom, ajándéknak! Méltó ajándék egy multikulturális egyetemnek, nem? Előadást is fogok tartani, ha lehet, azt majd angol nyelven... De a bemutatkozáskor, a fogadáson, mindenféle találkozási kezdetén csak magyarul és románul szólok meg. A magyarokkal románul beszélek természetesen, a románokkal pedig magyarul.

- Erről lebeszélnelek. .. Beszélj a románokkal románul, a magyarokkal magyarul.

- Mát hogy képzeled! Mint vendég sértsem meg a multikulturalitás alapelvét?!

- Miféle alapelvére gondolsz te most a multikulturalitásnak?

- Hogy a multikulturális közösség rendezvényein először mindenki a másik nyelven szólal meg... Ma román a soros rektor, akkor magyarul nyitja meg a rendezvényeket, ha magyar a soros rektor, akkor románul. ..

- Mióta létezik ez a multikulturális egyetem, mindig román a soros rektor.

- Ezt nem értem...

- Jobb is, ha nem érted.

- Most már magyarázd meg.

- Meg is fogom magyarázni, mert ha ezt nem érted, nagyon kellemetlen helyzetekbe kerülhetsz Kolozsváron.

- Mi abban a kellemetlen, hogy én egy magyar-román multikulturális egyetemen a magyar professzorokkal románul, a román professzorokkal magyarul beszéllek?!

- Ebben semmi kellemetlen nem lenne, de csak a magyar professzorok tudnak románul, a román professzorok nem tudnak magyarul. Ez vonatkozik a diákokra is. A magyar diákok tudnak románul, a román diákok nem tudnak magyarul.

Elvörösödött mérgében. - Te most rágalalmazod a kolozsvári egyetemet - **kiabálta.**

- Miért rágalmaznám?! Megállapítottam, hogy a román professzorok és diákok nem tudnak magyarul...

- A magyar kultúrával, a magyar irodalommal, a magyar történelemmel a román diákok román nyelvű előadásokon ismerkednek? Ez képtelenség!

- Egyáltalán nem ismerkednek a magyar kultúrával.

Elképedve meredt rám. - Azt akarod mondani, hogy ez a multikulturális egyetem csak a magyar professzorok és a magyar diákok számára multikulturális, a román professzorok és diákok számára viszont monokulturális?!

- Nem szívesen tettem, de fel kellett világosítsalak. - De nem értem... Nem értem, hogy miért hazudják egy egyetemről, hogy multikulturális, ha nem az?

- Mert szépen hangzik.

De egy belgiumi vallon látogatóm csalódottsága számomra a legemlékezetesebb.

- Ez büntény! - kiabálta. - Ha egy multikulturális egyetemen nem érvényesülhet az egyenlő esélyek elve, az a legelképezhetőbb fondorlat! Mit fondorlat, büntény! Ráadásul a legnagyobb butaság...

És akkor szónokolni kezdett az egyenlő esélyek elvéről:

- Nekünk, belgiumi valionoknak, de a flamandoknak is ez a legfontosabb kérdés! Ez az elv biztosítja a nemzetiségi kérdésnek azt a megoldását, amelyben egyik nemzetiségnek a másik által való elnyomása akkor is lehetetlenné válik, ha egymás megbecsülésének nincs meg az érzelmi alapfeltétele. Ez az elv nálunk, Belgiumban igenis érvényesül. Jaj lenne nekünk, ha nem érvényesülne! Milyen? Mivelhogya flamand nem tud vallonul, a vallonnak sem kell tudnia flamandul. A flamandok annyi flamand nyelvű oktatási intézményt, egyetemet stb. alapítanak, amennyire szükségük van, a valionok úgyszintén annyi valion nyelvűt. A lényeg az, hogy a vallon ne legyen kénytelen flamand egyetemre járni, a flamand pedig ne kényszerüljön arra, hogy vallon egyetemre iratkozzék be. Mert ha mindennek nem lennének meg a feltételei, akkor nem fejtené ki a jótékony hatását az egyenlő esélyek elve, és a gyűlölet lehetetlenné tenné a békés együttélést! Hogy is mondjam?! Az egyenlő esélyek elve, ha hagyják érvényesülni, csodákra is képes: a gyűlöletet szeretetté

tudja változtatni, miképpen az egyenlőtlen esélyek elve, ha érvényesül, gyűlöletté változtatja a szeretetet.

Arról beszélgettünk azután, hogy a román alkotmány első paragrafusa betilja a szeretet és kötelezővé teszi a gyűlöletet.

Szóltam e veszedelmes, de ártatlannak látszó paragrafusról előadásom elején. Belgiumi látogatóm persze nehezen értette meg, és én ezen nem csodálkoztam.

Mást is el kellett mondanom neki. Azt, hogy mi a trianoni pszichózis, Sok mindent nem értünk meg, ha nem tudjuk, mi a trianoni pszichózis, szólnak hát végre róla.

A trianoni pszichózis, különösen a nem magyar - a román, a szlovák, a szerb - trianoni pszichózisok kérdése tulajdonképpen nem is közelíthető meg, ha csupán a racionális összefüggéseket vesszük tekintetbe.

Legnehezebb éppen annak az oknak a megvilágosítása, amely a mai nem magyar trianoni pszichózisokat meghatározza. Induljunk ki abból, ami köztudomású: a román, a szerb és a szlovák politika az utóbbi években is számtalan bizonyosságát adta annak, hogy ellenségkép szükségletét a magyar nemzet és a magyar állam rágalmozásával próbálja kielégíteni. De az újabb és újabb magyarelles propaganda-hadjáratot gyűlöletszítást stb. nem lehet pusztán olyan ésszerű okkal megmagyarázni, mint az ellenségkép-keresés. Ha úgy egyszerűsítjük le a kérdést hogy országuk belső gondjairól akarják elterelni a figyelmet "a bűnbak keresésévei", azaz az ellenségkép-kereséssel, akkor csak a kérdés elhomályosításához járulunk hozzá.

Igen, nagy tévedés azt feltételezni, hogy a szlovák, román vagy szerb agresszív nacionalista minden cselekedete mögött ésszerű politikai megfontolás áll.

Aki a nem magyar trianoni pszichózisokat nem tanulmányozza elmélyülten, az sose fogja megérteni, hogyan alakulhatott ki a legésszerűtlenebb és legindokolatlanabb gyűlölet: a szomszédos országok nemzeteinek magyargyűlölete. A nemzeti identitás zavarainak - mint amilyen a trianoni pszichózis - tanulmányozása közben felfoghatatlannak tűnő dolgokra is rájöhettünk, például arra, hogy a nemzetek viszonyában az agresszió nem feltétlenül agresszióra válasz, s hogy engesztelhetetlen gyűlölet lelkiismeret-furdalásból is kinőhet.

Hogyan alakultak ki a trianoni pszichózisok?

A román, szlovák, szerb trianoni pszichózisok kialakulása azzal kezdődik, hogy a román, szerb, szlovák (akkor még csehszlovák) politika egyszerűen megtagadja azt az elvet amelyre legalább annyit hivatkozik a háború előtt, alatt és a béketárgyalások idején, mint a történeti elvre: az etnikai elvet. Miért tagadják meg?

Nézzük román vonatkozásban:

Eddig a román nemzeti mozgalmak célja a román nemzeti egység megteremtése. E cél 1920-ban megvalósult. Ám nemcsak e cél valósult meg. Románia több mint kétszer akkora területet kap 1920-ban, mint

amekkorára a román irredenták számítottak a világháború előtt. (ők nagyjából az 1940. évi határrevízió, az ún. második bécsi döntés alkalmával meghúzott, etnikainak tekinthető határokat tartották elfogadhatónak és kiharcolhatónak.) A 137 000 km²-es Románia váratlanul és mindenki, a román politikusok számára is érthetetlenül 295 000 km²-es országgá válik. és az új ország nem nemzeti állam, hanem soknemzetiségű. A románság az összlakosságnak kb. 65%-át teszi ki.

A világháborúban való részvételüket és a világháború vége és a békeszerződés megkötése között eltelt, ma még igen titokzatos két év eseményeit nem tárgyalhatjuk e rövid előadásban, mindössze néhány olyan összefüggésre hívjuk fel a figyelmet amelyeknek ismerete nélkül nem lennének képesek megérteni a román trianoni pszichózist.

Azt még viszonylag könnyű megmagyarázni, miképpen szánta el magát 1916-ban a román kormány, hogy megtámadja a központi hatalmakat és miképpen válik Románia rövidesen az első világháború első vesztes államává. (1918. május 7-én különbékét köt az Osztrák-Magyar Monarchiával és Németországgal is. Az antant vezetői bejelentik, hogy a külön békével a szövetségesi hűséget is megszegte, s a különbéke a belépésekor kötött szerződéseket is semmissé teszi.) Csak azt nem könnyű felfogni, hogy egy vesztes állam, amely a különbékével a szövetségesi hűséget is megszegi, s amely különbékével a belépésekor kötött szerződéseket is semmissé teszi, hát hogy miképpen növelheti 137 000 km²-es területét 295 000 km²-esre. S a háborúban való részvétel kérdését még az is bonyolítja, hogy a román irredenta mozgalom legerősebb szánya (a fekete-sárga, a Habsburg-párti) előbb annak a birodalomnak a határain belül képzelte el a román egységet, amelyet Románia 1916-ban megtámad.

Vegyük még tekintetbe a következőket:

- A világháború utáni két esztendő (a békeszerződések évei) legnagyobb talánya az, hogy a békefeltételek diktálóinak miért olyan fontos, hogy rákényszerítsék a világra a legésszerűlenebb elképzelést, a Kárpátmedence gazdasági és politikai létfeltételei tönkretételének a tervét.

- A békediktátum előkészítése idején eluralkodó cinizmus diadalának egyik legjobb példája: Románia nem azért kap 2 900 000 románra hivatkozva nagyobb területet Magyarországból, mint amekkora Csonka-Magyarországnak a II millió magyarra hivatkozva megmarad, mert Romániát meg akarják jutalmazni.

Románia e hatalmas területet azért kapja meg, mert végrehajtják azt az elképzelést, hogy Magyarországtól pontosan annyi területet vegyenek el, amennyit akármire (hamisra, igazra, ésszerűre, ésszerűtlenre) hivatkozva el lehet venni tőle.

De figyelembe kell még vennünk 1918 őszének más rejtélyes történéseit is:

- November 13-án a magyar Károlyi-kormány olyan fegyverszüneti egyezményt írt alá a balkáni francia haderő parancsnokával, amely előírta, hogy a magyar kor.

mány köteles kiüríteni a Szamos felső folyásától keletre, valamint a Maros vonalától délre eső erdélyi és bánági területeket továbbá a Szeged-Baja-Pécs-Varasd vonaltól délre eső vidékeket.

A Károlyi-kormány ezt átmeneti megoldásként fogadta el, s a gyermek Károlyi valóban bízott abban, hogy a végleges rendezést jelentő békeszerződés az ország szuverenitását és területi épségét egyaránt szavatolni fogja.

- 1918. december 1-én a magyarországi románok Oyulafehérváron nagygyűlést tartanak, s ezen kimondják Kelet-Magyarország (Erdély, Partium és a Tiszántúl keleti része, valamint a Bánság) Romániához való csatolását.

A nagygyűlések kérdése a legfelfoghatatlanabb a fegyverszüneti egyezmények és a békediktátum közötti másfél esztendőben.

A nagygyűlés mindenféle jog és mindenféle nemzetközi egyezmény szerint határozatképtelen területeknek egyik államtól a másikhoz való csatolása kérdésében, s csak egy célja lehet: az önrendelkezési jog (azaz a népszavazás intézményének) a megcsúfolása.

A gyulafehérvári román nagygyűlés szervezői céljukat el is érik: sem Erdélyben, sem Magyarország többi Romániának ajándékozott területein nem tartanak népszavazást. Pedig az erdélyi magyarság megtette a szükséges ellenintézkedést: Kolozsvárott hasonló nagygyűlést tartott, amelyen Erdélynek és Kelet-Magyarország többi kérdéses részeinek Magyarország szerves részeként való megtartása mellett foglalt állást. Az adott helyzetben mindkét határozat azonos értékű.

Nem véletlen, hogy közel azonos időben jut eszükbe szerbeknek, románoknak és szlovákoknak a megoldás (nagygyűlés szervezése) a népszavazás elkerülésére: bizonyos mindegyiküknek ugyanazok sugalmazzák a nagygyűlések megtartását. Azok, akik tudják (előrejelzésekből, titkosszolgálati jelentésekből), hogy a világháború utáni népszavazásnak mi lett volna a végeredménye: a történelmi Magyarország területi egységének a megmaradása. Hogy a népszavazás megtartását elkerülhessék, cselhez folyamodnak. A csel: nagygyűlésekkel való helyettesítése a népszavazásnak.

- A korabeli román politika másik hatalmas vállalkozása: miután a fegyverszüneti egyezmény alapján Románia területét elhagyják a német csapatok, a román vezetés úgy tesz, mintha elfelejtette volna, hogy a fegyverszüneti egyezmények megkötötték és a világháborúnak vége, sőt azt is, hogy fél éve, 1918. május 7 -én Románia különbékét kötött, s megszálló csapatokat indít Magyarország felé.

Még különösebb, hogy a román hadsereg nem áll meg a demarkációs vonalnál, s ami legfelfoghatatlanabb: fokról fokra felszámolja a magyar közigazgatást s ezzel megszegi a belgrádi konvenció legfontosabb pontját amely szerint egész Magyarország területén, a demarkációs vonalon Innen és túl a békeszerződésig sértetlenül helyén marad a magyar közigazgatás.

A román csapatok hosszú ideig semmiféle ellenál-

lásba nem ütköznek, hisz a Károlyi-kormány - láthattuk - úgy hitte, hogy a készülő békeszerződés alapja a wilsoni elv lesz.

A békekonferencia még nem döntött - a terület, amelyet megszállva tartanak hivatalosan még a Magyar Királyságé -, de a román közigazgatás berendezkedik, és elkezd az erdélyi magyarság megfélemlítését. (Mindezt nyilván csak ezért követhetik el, mert tudják, milyen döntés fog születni 1920-ban a trianoni tárgyaláson.)

Ami ekkor történik, nyugat-európai ember számára felfoghatatlan.

E kérdések megértéséhez a gazdag - de nehezen hozzáférhető szakirodalomból - elsősorban két nagyon jelentős könyv elolvasását ajánlom. Az egyik angol nyelvű: *Charles Seymournak a rejtélyes House ezredes* (Edward Mandell House) tevékenységét bemutató könyve. (The intimate papers of colonel House. I-IV. Boston and New York, 1926: I-II, és 1928: III-IV.). A Seymour könyvében közölt levelek, visszaemlékezések, feljegyzések olvasása közben mintha nyilvánvalóvá válna számunkra, hogy House fontosabb személyiség volt Wilsonnál, az Amerikai Egyesült Államok elnökénél. Mintha az ő állásfoglalása lett volna a meghatározó Wilson elnökségének három nagy döntésében: a központi bank magánosításában, az Amerikai Egyesült Államoknak a világháborúba való belépésében és a Nemzetek Szövetsége létrehozásában. És bár nem lépett a kulisszák elé Versalles-ban és Trianonban, a béketárgyalásoknak is ő a meghatározó személyisége. Wilson az ő hatására fordul szembe eszméivel. tagadja meg nyilatkozatait, tervezeteit. a híres 14 pontját is, az ő hatására mond le az önrendelkezési jog érvényesítéséről. a népszavazás intézménye támogatásáról. Megválaszolatlan kérdések azért maradnak: House kinek az akaratából "uralkodott" Wilson helyett? Mi készítette Wilsont arra, hogy elviselje a House felügyeletét? Kinek, kiknek az állásfoglalását képviselte House? A magáét? A szabadkőművességét mint a korabeli szabadkőművesség egyik vezéregyénisége? (House ezredes mintha szigorú felügyelőként ellenőrizte volna, miképpen felel meg Wilson a szabadkőművesség elvárásainak.)

A másik könyv francia nyelvű: *Fejtő Ferenc: Rekviem egy htúdanvolt birodalomért* című könyve. (Első kiadása: Francois Fejtő: Requiem pour un empire défunt. Histoire de la destruction de l'Autriche-Hongrie. Lieu Commun, 1988.) Fejtő ebben arról ír, milyen mértékben felelős a szabadkőművesség azért, hogy a klasszikus háború ideológiai háborúvá alakult, valamint azért is, hogy a béketárgyalások idején központi céllá vált az Osztrák-Magyar Monarchia szétdarabolása.)

De még felfoghatatlanabb, ami a trianoni döntés után történik. Kialakul a román trianoni pszichózis, és mindent meghatároz.

Nehéz kérdést is tegyünk itt fel: könnyű lett volna szembefordulni e pszichózissal a korabeli román poli-

tikának? Hiszen a trianoni döntést Trianon kedvezményezettjei is igazságtalannak tartják. Miért? Mondottuk: Románia több mint kétszer akkora területet kap 1920ban, mint amekkorára a román irredenták számítottak a világháború előtt.

Különös dolgot lát a román szem, ha az 1920 előtti és utáni Európa-térképet összehasonlítja. 1920 előtt Magyarország területe (Horvátország nélkül) 282 000 km² volt. Trianon után 93 000 km², Románia területe pedig 1920 előtt 137000 km², ám 295000 km² Trianon után. Ez az összehasonlítás csak azért okoz gondot persze, mert akárhogy számoljuk, a magyarság és románság lélekszáma akkor azonos ebben az öreg Európában: kb. 11 milliós mindkettő.

Az is igaz, hogy senki sem lett volna képes meggyőzni a román politikusokat sem arról, hogy az I. világháború után igazságosan jutott a 2,9 millió magyarországi románra hivatkozva Romániának nagyobb terület Magyarországból, mint amennyi megmaradt a 11 millió magyarnak... és különös dolog történik: a román politikusok gyűlölni kezdik a magyarokat, mégpedig a magyarokat ért igazságtalanság miatt... Pszichózisnak nevezzük ezt vagy kényszerűségnek? Mindegy... Miképpen fordulhatott volna szembe e pszichózissal (vagy kényszerűséggel?) a korabeli román politika?

Ei lehetett volna várni a román politikusoktól, hogy a gyűlöletüktől úgy szabaduljunk, hogy ők magunk javasoljanak igazságosabb rendezést?! Ei lehetett volna várni, hogy az igazságot ők maguk érvényesítsék, ők maguk, az igazságtalanság kedvezményezettjei?! Hát ilyet valóban nem lehetett volna elvárni. És marad a másik megoldás, ha az igazságtalansággal való szembefordulás útja az igazságtalanság kedvezményezettjei számára járhatatlan. E másik megoldás: az igazságtalanság igazsággá való átalakítása az igazságtalanság kárvallottjai megsemmisítése által.

Népirtás végrehajtását tervezik tehát be, mégpedig kényszerűségből. Mert mikor válik a trianoni igazságtalanság igazsággá? Ha eltűnt a föld színéről az igazságtalanság utolsó kárvallottja.

És elkezdődik mindaz, amire a trianoni pszichózis ösztönzi a román politikát...

Felsorolok néhányat mindabból, ami történt, annak ellenére, hogy tudom, nyugat-európai ember számára mindez felfoghatatlan.

Ha a román politika nem vállalhatja az igazságos rendezést, akkor az ellenkező előjelű megoldást vállalja: sürgősen óvintézkedéseket tesz bármiféle igazságos rendezés óhaja ellen. Például mielőbb színornán román falvakat telepít az új magyar-román határ közelébe, aztán csökkenti mindenáron, akár földreformra, akár másra hivatkozva a magyar földtulajdont. A városok románosítását is elkezdi. A legabszurdabb ötlet is eszükbe jut: építtetni kell a szin magyar Székelyföld minden nagyobb és kisebb városába egy-egy hatalmas román templomot, és minél gyorsabban, hisz gyorsan el kell jönnie az időnek, amikor az új templomok környékén már nem magyarok, hanem románok fognak

lakni. (E templomok a trianoni pszichózis legfelfoghatatlanabb emlékművei. Azok a román görögkeleti templomok, amelyeket azért építettek a székely városok főterére, mert e városoknak nem volt román görögkeleti lakosságuk.)

A szerb és a szlovák trianoni pszichózis úgy alakul ki, mint a román.

Különösebb az osztrák trianoni pszichózis. Ez hogyan alakult ki?

Az Osztrák-Magyar Monarchia egyik része, a történelmi Ausztria számára is területeket szakítanak ki Magyarországból, s hogy ezt megtehessék, az Ausztriával szomszédos megyéket kettévágják, és akik ezt eldöntik, azok tudván tudják még azt is, hogy e megyéiben a Magyar Királyságnak nem laknak osztrákok (néhány vasutas vagy orvos vagy kereskedő stb. kivételével), de azt is tudják, a világgal könnyű elhitetni, hogy az Ausztriának szánt országgrész osztrák többségű, hisz azt lehet hazudni, hogy a törökvilág után odatelepített svábok (egy részük még németnek vallja magát de nem osztráknak) osztrákok.

És a magyar trianoni pszichózis?

A magyar trianoni pszichózis mélységét az határozza meg, hogy már 1920-ban is nyilvánvaló volt mindenki előtt, hogy a történelmi Magyarország feldarabolása nemcsak hogy nem volt sem szükségszerű, sem ésszerű, de teljesen váratlanul érte az ország lakosságát. hisz ellentétben állt a meghirdetett (és Magyarországon komolyan vett) önrendelkezési joggal. A források egyértelműen igazolják, hogy a trianoni döntés nem állt összhangban a történelmi Magyarország nem magyarjalakaratával sem. Így *Hany Hill Bandholtz* tábornok Naplója. (Bandholtz, Harry Hill: Napló nem diplomata módra. Román megszállás Magyarországon. Budapest 1993.)

A történelmi Magyarország megmaradt volna, ha megtartják a népszavazást de megmaradt volna akkor is, ha méltóképpen védekeztek, amikor román és cseh csapatok megkezdték területének a megszállását. (Teljes mértékben jogtalanul, hiszen a világháborúnak már vége volt a fegyverszüneti egyezményeket már megkötötték.) E méltó védekezés legfőbb akadálya az volt, hogy alkalmatlan, illetve méltatlan politikusok jutottak hatalomra Magyarországon. Semmi sem felfoghatatlanabb a magyar történelemben, mint a Károlyi-Jászféle magyar (éppen a legrosszabb pillanatban hatalomrajutó) politikusok magatartása, akik a honvédelem megszervezése helyett a magyar önvédelmi ösztönt ébren tartó Szentkorona-tant (és az egész magyar közjogot, közjogi intézményrendszert) taposták el nagy diadallal. Csak úgy mellékesen feloszlatták a hadsereget is, persze. Aztán a tragikus következményeket iátván, sértődötten, hisztérikus hangulatban átadták a hatalmat az Oroszországból meghatározott feladattal hazaküldött ügynököknek.

Ha a Károlyi Mihály irányításával 1918-ban nem kezdődött volna el a magyar történelem legfelelőtlenebb, legostobább belpolitikai duhajkodása, ha Károlyiék

nem taposták volna el önszántukból a magyar alkotmányt és az egész közjogi intézményrendszert, akkor a világháború utáni zürzavarban román vagy cseh katona nem lépte volna át a magyar határt, Kun Bélák pedig a hatalom közelébe sem kerültek volna.

Trianon után a magyar politika legjobbjai a jogfolytonosság elfogadtatásával, azaz a méltán nagy hírű történelmi magyar alkotmány és a Szent Korona közjogi tana hatályosságának elismerésével, megbecsülésével és megbecsültetésével próbálták megszabadítani a magyar nemzetet a trianoni pszichózistól.

A jogfolytonosság helyreállításának köszönhető, hogy Magyarországon nem juthat uralomra a fasizmus az ország német megszállásáig. Nem véletlenül nevezi *John Flournoy Montgomery* korabeli amerikai nagykövet Magyarországot oázisnak Hitler sivatagában. (Montgomery, John Flournoy: Hungary, the unwilling satellite. New York, 1947.)

„1944 márciusáig – írja – Magyarország volt az egyetlen európai ország a Pireneusoktól keletre, ahol a zsidók élete biztonságosnak volt tekinthető. Magyarország ez időpontig, az ország megszállásáig hatvan-hetvenezer zsidó menekültet is befogadott. Kifejti azt is, hogy "Hitlernek Magyarországgal szembeni baragját nagyrészt a zsidóknak nyújtott védelem provokálta ki.

A továbbiakban megállapítja:

.....hősiesség volt a rendszer részéről. hogy megengedte külföldi zsidók, főleg lengyelek. szlovákok és osztrákok letelepedését az országban. Elégséges bizonyítéka lett volna a bátorságnak. ha a kormány. a német nyomásnak ellenállva. a saját zsidóit védelmezte volna és ugyanakkor lezárta volna a batárokat. Magyarország többet tett. mint amennyire erkölcsileg kötelezve volt. amikor a saját zsidói mellett menedéket nyújtott külföldi zsidóknak is. A sors nem engedte meg. hogy megmaradjon az együttérzés oázisa az elnyomás sivatagában. De amikor engedett is a nyomásnak. lassabban és nagyobb méltósággal tette azt. mint a szomszédai..

Amit még fontosnak tartok hangsúlyozni:

A Trianon utáni kényszerpályáján a magyar politika a jogfolytonosság helyreállításával, a Szentkoronatan megbecsülésével nemcsak a magyar trianoni pszichózis legyőzésének teremtette meg a feltételeit, hanem a magyar állam megerősödésének, valamint Trianon revíziójának is. A magyar külpolitika ki tudta harcolni, hogy az első világháború után deklarált és elfogadott elvei a világpolitikának a magyar nemzetre is vonatkozzanak. 1938 és 1940 között így szerezhette vissza a Trianonban elvett területek egy részét. Az etnikai határt húzták meg a magyar nemzet számára. Mindegy, kik döntőbíráskodtak. Akik döntőbíráskodtak, a Nemzetek Szövetsége helyett cselekedtek: úgy foglaltak állást, ahogy a Nemzetek Szövetségének kellett volna állást foglalnia, ha mer ragaszkodni az alapításakor meghirdetett elvekhez. (Azért is mindegy, kik döntőbíráskod-

tak, mert az etnikai elvet és az önrendelkezési jogot minden korabeli nagyhatalom elismerte.)

Erősíti a trianoni pszichózisokat, hogy a trianoni békediktátum 1947. évi "megisméltésekor" a békekötés diktálói sok tekintetben felülmúlták első világháború utáni elődeiket. Mi is történt 1947-ben Párizsban? Minél több hiteles dokumentumát ismerjük meg az 1947 -es párizsi békediktátumot előkészítő tárgyalásoknak, az egész 1945-től 1947 -ig tartó színjáték annál abszurdabbnak, annál felfoghatatlanabbnak tűnik.

A következőket vegyük legalább figyelembe: Jugoszlávia és Csehszlovákia újjáteremtése és megjutalmazása Magyarországtól elvett területekkel a II. világháború után éppoly igazságtalan volt, mint az I. világháború után, de könnyebben indokolható, mint annak a Romániának a Magyarországtól elvett területekkel (43 591 km²-rel) való megjutalmazása, amely Németország oldalán (tehát a békefeltételeket diktáló, ún. "Szövetséges és Társult Hatalmak" ellenségeként) nagyobb haderővel vett részt a világháborúban, mint Magyarország. Romániát a magyar többségű Észak-Erdéllyel éllándékozzák meg.

Vegyük itt figyelembe a következőket is: Észak-Erdély 1944. november 8-tól 1945. március 13-ig tuléldonképpen sehova sem tartozott, se Romániához, se Magyarországhoz. Valóban, Észak-Erdélyben 1944 őszén olyan helyzet alakult ki, hogy lakói - magyarok, románok, németek stb. - már-már elhitték, hogy a közel 50 000 km²-es területnek önálló államisága van. S a 126 nap alatt meg is teremtették az önállóállamiság feltételeit. S bebizonyították, hogy az erdélyi nemzetek - mint régen, mondjuk *Bethlen Gábor* vagy *1. Rákóczi György* korában - ismét képesek lennének a békeséges, hasznos együttműködésre. Ha mertek volna hinni a nemzetek önrendelkezési jogában, akkor a 126 nap egyikén talán ki is kiáltják Észak-Erdély független Köztársaságot. Pontosan akkora volt egyébként, mint Svéjc.

Milyen felfoghatatlan dolgok történtek a II. világháború után a trianoni pszichózis hatására?

A Maniu-gárda néven hirhedtté vált román szabadcsapatok hozzáfogtak az észak-erdélyi magyarság "megbüntetéséhez", azaz a válogatás nélkül összefogdosott magyar lakosság lemészárolásához. A szakirodalomban legtöbbet a szárazajtai, a csikszentdomokosi, az egeresi és a gyantai vérengzésről olvashatunk. Szárazajtán favágótóként favágófejszével vágta le teljesen ártatlan helybeli magyar férfiak fejét.

Délvidéken is, felvidéken is elszánják magukat a trianoni pszichózis politikai fertőzöttjei a magyar kérdés végleges megoldására. A szerbek háborítatlanul tizedelik meg azt a délvidéki magyarságot, amelynek nem tudják megbocsátani, hogy elődeik hajdan, a török világ idején befogadták az ő török ellen menekülő elődeiket. A délvidéki népirtás magyar áldozatainak száma meghaladja a 40 000-et. (A délvidéki genocidiumot a felületesebb szakirodalom bosszúvággal magyarázza, pedig nem nehéz kimutatni, hogy az agresszió itt

sem agresszióra válasz: az engesztelhetetlen gyűlölet itt is lelkiismeret-furdalásból nő ki.)

A Felvidéken elsősorban akitelepítést. A jogfosztást. valamint a vagyonelkobzást sugalmazza a feléledő szlovák trianoni pszichózis.

Mik történtek a későbbi esztendőkből, mi történik ma?

Emiékezzünk mindarra, amit előadásom elején elmondtam:

Felvettem: a Kárpát-medencében minden előre jelzés ellenére erősödik a gyűlölködés szelleme, pedig Magyarország szomszédai közül már nemcsak Ausztria, hanem Szlovákia és Románia is tagja az Európai Uniónak. Most már tudjuk a magyarázatot. Nem történhetett másképpen, mert ma is hat a trianoni pszichózis.

Szóltam a román alkotmánynak az első paragrafusáról, mely felszólítás az etnikai tisztogatásra. Felülbírálható-e, módosítható-e egy alkotmány, amely népirtást rendel el, illetve amely tiltja a népirtás megakadályozást? Természetesen, igen. De egyelőre nem tették meg. Megakadályozta a trianoni pszichózis.

Szóltam arról, hogy Szlovákiában a gyűlöletszítás és a népirtás támogatása az egyházakban is teret hódít. Igen, mert a szlovák katolikus egyház sem tud méltóképpen szembenézni a trianoni pszichózissal.

Mondottam: immár semmiféle politikai oka nem lenne a történelemhamisításhoz való ragaszkodásnak, jöhetne az igazmondó történelemkönyvek megírásának ideje. De nem jöhet. Megakadályozza az egyre erősödő trianoni pszichózis.

Hozzáteszem mindahhoz, amit elmondtam:

Az 1990. év márciusi marosvásárhelyi pogromot is azért szerveztette meg a román politika, mert nem tudott ellenállni erősödő trianoni pszichózisa ösztönzésének. Mit sugalmazott? Hogy meg kell akadályozni a magyar-román barátság megszületését. Miért? Kiknek árt a magyar-román barátság? Csak azoknak, akik elsőrendű román nemzeti célnak még mindig az erdélyi magyarság felszámolását tartják.

A trianoni pszichózisok határozzák meg a nemzetiségi autonómia körüli felfoghatatlan bonyodalmakat is. Miért félnek Romániában, Szlovákiában vagy Szerbiában a nemzetiségi autonómiától? No, nem azért, mert tartanak az önrendelkezési jog alapján végrehajtandó határmódosítástól. Az elsőrendű nemzeti célt féltik. Félnak, hogy a kollektív jogok, az autonómia megteremtik a feltételeit a Magyarországtól elcsatolt területek magyarsága megmaradásának.

A Felvidéken elsősorban a kitelepítést. A jogfosztást. valamint a vagyonelkobzást sugalmazza a feléledő szlovák trianoni pszichózis. (Másféle megnyilvánulását is bemutatom a következőkben.)

Az osztrák trianoni pszichózis is felerősödik a második világháború után. de fertőzöttjei elsősorban azok a svábok (illetve utódaik), akik még mindig nem tudják felfogni, miképpen változtatta át Nyugat-Magyarországot Kelet-Ausztriává a trianoni döntés, és miközben ön-

tudatos magyar állampolgárból öntudatos osztrák állampolgárokká váltak, az ő lelkiismert-furdalásukból is kinőtt a gyűlölet. (A Lajtán túli valódi osztrákokban nincs magyarellenes indulat, mert büntudatuk sincs.)

Igazolom ezt is egy példával: az Ausztriához tartozó Lékán leszerelték a táblát, amelyben a mai lékaiak elődei megköszönték egy magyar főúrnak, hogy szép, nagy templomot építtetett számukra – igazán nagy anyagi áldozatot hozván. Magyarázatuk: azért szereltették le a táblát, mert a templom építtetője magyar... Nekik magyar csak ne építsen templomot... Hogy felépítette 400 esztendeje, és tette magasztos volt, az már nem számít. Csak az számít, hogy egy magyar nagylelkűségének ne maracljon meg a bizonyítéka...

A magyar trianoni pszichózis milyenné vált a II. világháború után?

1944 márciusában külföldi hatalom - a német harmadik birodalom - erőszakkal vonta ki Magyarországot a Szent Korona védőboltozata alól, de az 1945. évi nemzetgyűlés bizonyára mindent megtett volna, hogy ugyanúgy határozassa meg a jövő Magyarországa politikai életét, mint az 1920. évi nemzetgyűlés. De 1945-től 1990-ig a Szovjetunió hadseregének a fenyegető jelenléte tette lehetetlenné Magyarországon a törvényes jogalkotást. (1946-ban az államforma-változást elrendelő törvénycikklet már Sztálin parancsára terjesztik elő.) A magyar trianoni pszichózis erősödött – és a magyar nemzet képtelen volt oly méltóképpen szembenézni vele, mint az I. világháború után.

De mi történt a rendszerváltozás utáni években, 1990 után?

Az 1944 márciusában megszakadt jogfolytonosságot 1990-ben lehetett volna helyreállítani. Ám a rendszerváltoztatás hangadói a jogfolytonosság jelentőségét nem tudták felfogni: nem állították helyre a jogfolytonosságot, elfogadták azt a kényelmesnek tűnő megoldást, hogy a történelmi magyar alkotmány és a Szent Korona tana helyét továbbra is a szinte ötletszerűen kölcsönzött és ötletszerűen – és persze gyakran változtatott idegen jog foglalja el.

ÉB a magyar nemzet kiszolgáltatottsága tovább erősödött.

Még egy példát felhozok arra, miképpen rombol a trianoni pszichózis:

A trianoni pszichózis szlovák fertőzőtljei is félelmetes emlékművet emeltek Trianonnak. A bösi erőművet. Miért kellett ezt az emlékművet megalkotni?

Miért ragaszkodik a szlovák trianoni pszichózis fertőzőtlje a Szlovákiához tartozó Csallóközt is halálosan fenyegető bösi erőműhöz? Mert nem érdekli, hogy Csallóköz tönkremegy. Nem érdekli, mert nem szereti Csallóközt. Miért nem szereti, és miért lép fel ellene oly ésszerűtlenül, pusztán érzelmeire hallgatva? Egyszerűen azért, mert nemzeti identitásának zavarai által meghatározottan döntötte el, hogy tönkretétel ének cselekvő részese lesz. Ő óvna Csallóközt, ha el lehetne vele hitetni, hogy Csallóköz végérvényesen Szlovákia

szerves része. De ezt nem lehet vele elhítni. Hiszen ő csak abból tud kiindulni, hogy a trianoni békediktátum idején majdnem teljesen magyarul Csallóköz igazságtalanul került Csehszlovákiához. Ha igazságtalanul került oda, akkor - az ő tudata szerint és saját maga kreálta ellenségképe alapján - minél virágzóbb, minél kevésbé tönkretett terület, annál nagyobb a veszélye annak, hogy valamiféle igazságtételre valamikor egyszer csak sor kerül. Ezt nem lehet kiverni a fejéből, s ezért a bösi erőmű kérdésében ésszerű politikai döntést ő sohasem fog támogatni!. Az sem vall ésszerűsége, hogy Szigetközt éppúgy (azaz tulajdonképpen érdekek nélkül) tönkre akarja tenni, mint Csallóközt. Szigetköz Magyarországon van, akkor miért? Mert a magyarországi magyaroknak éppúgy nem tudja megbocsátani, hogy Dél-Szlovákia igazságtalanul került annak idején Csehszlovákiához, mint a szlovákiai magyarságnak. A nemzeti identitásnak e súlyos zavarát nyugodtan nevezhetnénk ellenségkép-keresésnek is, de pontosabb, ha szlovák trianoni pszichózisnak hívjuk.

Mindannak ellenére, amit elmondtam, a trianoni pszichózis legyőzhető, a megbékélés feltételei megteremthetők. Két feltétel teljesítésévei:

a) Tiszteletben kell tartani az egyenlő esélyek elvét. Megismétlem a belgiumi gondolkodó bölcs mondását:

Az egyenlő esélyek elve, ha hagyják érvényesülni, csodákra is képes: a gyűlöletet szeretetté tudja változtatni, miképpen az egyenlőtlen esélyek elve, ha érvényesül, gyűlöletté változtatja a szeretetet.

b) Vállalni kell minden igazságot, a teljes igazság kimondását. Mert a gyűlöletnek nincs jobb ellenszere, mint az igazság. (Az egyenlő esélyek elve - melyből kinőhet a szeretet virága - miképpen érvényesülhetne az igazmondás vállalása nélkül?)

A gyűlölködés szelleme a Kárpát-medencében csak addig uralkodhat, amíg az itt élő nemzetek - magyarok, románok, szerbek, szlovákok és a többiek - nem ismerik meg, illetve nem fogadják el múltjuk és jelenük minden igazságát.